

Jerzy Lejawa

Święcice, gm. Słaboszów, woj.
kieleckie

Informator Archeologiczny : badania 21, 72-73

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

południowo-zachodni narożnika został objęty intensywnym osadnictwem następnej fazy zasiedlenia terenu stanowiska /starszy okres epoki brązu/, zacierającym obraz rozplanowania systemu obronnego. Pozyskano stąd bogate materiały ceramiczne kultury trzcinieckiej i tzw. grupy konstantynowskiej. W centrum wykopu XIV uchwycono natomiast fragment rowu o profilu nieckowatym, który otaczał od wschodu centrum założenia. Z wykopu tego uzyskano też sporą ilość materiałów wiążących się ze starszym okresem epoki brązu, m.in. 4 fragmenty wyrobów metalowych.

Materiały złożono w Pracowni Archeologicznej IHKM PAN w Igołomi.

Badania będą kontynuowane.

SOBIEJUCHY, gm. Żnin
woj. bydgoskie
Stanowisko 5

patrz
okres halstacki

SOCHACZEW
woj. skierniewickie
Stanowisko 9

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Skierniewicach.

Badania prowadził w terenie mgr Piotr Świątkiewicz. Finansowało BBIiDz w Skierniewicach. Pierwszy sezon badań. Dozniana osada kultury żużyckiej.

Stanowisko położone jest w obrębie współczesnego miasta. Rozciąga się ono na stoku piaszczystego wyniesienia górującego nad ul. Graniczną. Zostało zlokalizowane w trakcie badań AZP. Ponieważ teren stanowiska zostanie objęty pracami ziemnymi, zdecydowano przeprowadzić jego ratowniczo-weryfikacyjne badania.

Wstępnie dokonano rozpoznania terenu całego stanowiska przy pomocy wykrywacza metali oraz ręcznego świdra geologicznego. Działania te pozwoliły na wytypowanie do badań wykopaliskowych dwóch odcinków stanowiska usytuowanych na jego wschodnim i zachodnim skraju. Założono tam i wyeksplorowano 6 wykopów sondażowych o łącznej powierzchni ok. 50 m². Stwierdzono, że wschodni skraj stanowiska pozabawiony jest zarówno warstw kulturowych jak i materiału ruchomego. W sondażach eksplorowanych przy zachodnim skraju stanowiska ujawniono zniszczone, płytkie jamy, z których pozyskano ok. 20 fr. naczyń ręcznie lepionych, charakterystycznych dla ceramiki kultury żużyckiej epoki brązu.

Dokumentacja i materiały znajdują się w BBIiDz w Skierniewicach.

Nie przewiduje się dalszych badań stanowiska.

ŚWIĘCICE, gm. Szaboszów
woj. kieleckie

Wojewódzki Ośrodek
Archeologiczno-Konserwatorski
w Kielcach

Badania prowadził mgr Jerzy Lejawa. Finansował NOAK w Kielcach; drugi sezon badań. Wczesny okres epoki brązu. kultura sferzanowicka(?).

Badania sondażowe były kontynuacją prac z 1986 r. w celu ustalenia chronologii oraz przynależności kulturowej cmentarzyska szkieletowego. Stanowisko zajmuje południowo-zachodnią krawędź nasady cypla wcinającego się w dolinę Nidzicy oraz przyległą partię doliny /lewostronna partia doliny Nidzicy/.

Wyeksplorowano pozostałości zniszczonego grobu szkieletowego przypadkowo odkrytego w 1986 r. na posesji Nowaków. Ponieważ lokalizację obiektu ściśle udokumentowano podczas prac w 1986 r. założono tu sondę o wymiarach 1,5 x 1,5 m. Barwa profilów wykopu, od powierzchni gruntu do dna wykopu była jednolicie ciemnobrunatno-czarna. Nie uchwycono zarysu jamy grobowej, dopiero przy eksploracji resz-

tek szkieletu zaobserwowano ślady zaciemnienia [ślady trusny?]. Pozostałości szkieletu spoczywały na głębokości 175 - 180 cm od działającej powierzchni gruntu. Szkielet, sądząc z zachowanych pozostałości, był wyprostowany. Znalaziono nieznaczną liczbę drobnych ułamków ceramiki, przepalony okruch krzemienia. Chronologia obiektu i przynależność kulturową ustalono dzięki analizie zaobserwowanych tu zwyczajów pogrzebowych, obecności ceramiki pradziejowej oraz informacjom dotyczącym innych grobów szkieletowych, zniszczonych w przeszłości, występujących w sąsiedztwie badanego obiektu.

Badania nie będą kontynuowane.

TARNOGÓRA, gm. Nowa Sarzyna
woj. rzeszowskie
Stanowisko 3

Biurowo Badań i Dokumentacji Zabytków
w Tarnobrzegu

Badania prowadził mgr Marek Florek. Finansował BS102
w Tarnobrzegu, Pierwszy sezon badań. Omentaryszko kurhanu
nowe kultury trzcinięckiej.

Stanowisko zostało odkryte w 1982 r. przez K. Moskwę, który zlokalizował w lesie 3 kopca. Omentaryszko położone jest w lesie, na stoku i kulminacji wielkiego wału wznoszącego, kilkadziesiąt metrów od krawędzi doliny Sanu. Tworzy je 6 kopców o wysokościach od 30 cm do 100 cm i średnicach od 6 m do 9 m. Cztery kopca były częściowo zniszczone przez wkopy. Wg informacji uzyskanych od miejscowej ludności, w czasie II wojny światowej wykopywano tu urny. Badania miały na celu określenie chronologii i przynależności kulturowej kopców.

Rozkopano 3 ćwiartki największego i najlepiej zachowanego kopca nr 1, jedną ćwiartkę kopca nr 2 oraz część przestrzeni między nimi. Ponadto poczyniono obserwacje profili wkopu kopca nr 3. Kopiec nr 1, o średnicy ok. 9 m i wysokości ok. 100 cm, zbudowany był z piasku calcowego przemieszanego z humusem z drobnymi, nielicznymi węgielkami drzewnymi. W centrum kopca, na różnych poziomach, widoczne były nieregularne, trudne do zinterpretowania zaciemnienia. Na poziomie pierwotnego humusu znajdowały się 3 paleniska koncentrycznie otaczające puste centrum kurhanu. W nasypie kopca znaleziono 6 fragmentów ceramiki kultury trzcinięckiej. Nie natrafiono natomiast na żadne ślady pochówku /szczątki kości, jama grobowa itp./. Kopiec nr 2, o średnicy ok. 6 m i zachowanej wysokości ok. 30 cm, podobnie jak poprzedni, miał nasyp zbudowany z piasku calcowego przemieszanego z humusem. Pod nasypem, w centrum kopca znajdowała się jama o średnicy ok. 150 cm i głębokości ok. 100 cm /licząc od pierwotnej powierzchni terenu/. Na dnie jamy znajdowały się drobne okruchy węgla drzewnego, natomiast na stropie jej wypełniaka pozostałości paleniska w postaci fragmentów przepalonych błon, licznych drobnych okruchów węgla drzewnego i przepalonego piasku. Tworzyły one rodzaj niewielkiego kopczyka, nad którym był usypany właściwy nasyp. Nie znaleziono żadnego materiału zabytkowego bądź pozostałości pochówku.

W przekopanej przestrzeni między kopcami także nie znaleziono żadnego materiału zabytkowego bądź jakichkolwiek obiektów.

Mimo szczupłości uzyskanego materiału zabytkowego, wydaje się, że omentaryszko można wiązać z kulturą trzcinięcką. Poza odkrytą w kopcu nr 1 ceramiką, przemawiają za tym: położenie kopców, ich wymiary oraz istnienie w sąsiedztwie osad kultury trzcinięckiej a także pewne analogie do najbliższych terytorialnie kurhanów tej kultury w Guciowie woj. zamojskie. Należy zwrócić uwagę, że do tychczas nie było znana z terenu Kotliny Sandomierskiej żadne omentaryszko kultury trzcinięckiej, ona zaś sama była bardzo słabo rozpoznana.

Materiały i dokumentację złożono w Dziale Archeologicznym Muzeum Okręgowego w Rzeszowie.

Badania stanowiska zakończono.

TRONINY, gm. Pątnów
woj. sieradzkie
Stanowisko 5

patrz
paleolit i mezolit